

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Nr LEX.I.0911/20/10

z dnia 5 maja 2010 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 w związku z art. 86 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591, z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806 z 2003r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568 z 2004r. Nr 102, poz. 1055 i Nr 116, poz. 1203, z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 145 z 2006r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 243, poz. 1485, z 2009r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241 oraz z 2010r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146) stwierdzam nieważność ust. 3 § 11 załącznika nr 2 do uchwały XXXVI/194/2010 Rady Gminy Baranów z dnia 30 marca 2010r. w sprawie utworzenia Gminnego Przedszkola w Cegłowie.

Uzasadnienie

W dniu 30 marca 2010r. Rada Gminy Baranów podjęła uchwałę nr XXXVI/194/2010 w sprawie utworzenia Gminnego Przedszkola w Cegłowie. Powołując się na art. 40 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 i 4 ustawy o samorządzie gminnym art. 58 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001r. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.) Rada nadała Gminnemu Przedszkolu w Cegłowie Statut stanowiący załącznik nr 2 do przedmiotowej uchwały. Regulacja § 11 załącznika przewiduje opłatę, za pobyt dziecka w przedszkolu ponad czas przeznaczony na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego i zajęcia dodatkowe, której wysokość ustala się zgodnie z uchwałą Rady. Jednocześnie w ust. 3 tego paragrafu przewiduje się że, nieobecność dziecka w przedszkolu nie zwalnia od obowiązku uiszczenia tak określonej opłaty.

W ocenie organu nadzoru postanowienie ust. 3 § 11 załącznika nr 2 do uchwały nr XXXVI/194/2010 jest niezgodne z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty. W świetle cytowanego wyżej przepisu ustawy, opłaty za świadczenia prowadzonych przez gminę przedszkoli publicznych ustala rada gminy, a w przypadku innych przedszkoli publicznych - organy prowadzące te przedszkola, z uwzględnieniem art. 6 pkt 1 ustawy, więc zasady bezpłatności nauczania i wychowania w zakresie co najmniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego -ustalanej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lutego 2002r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U z 2002r. Nr 61, poz. 624 z późn. zm.). Ustawa upoważnia więc radę gminy do ustalania opłat za świadczenia przedszkoli publicznych, wykraczających ponad bezpłatną podstawę programową wychowania przedszkolnego. Opłaty za przedszkole mają charakter cywilnoprawny, a zatem zastosowanie ma w tym przypadku zasada ekwiwalentności świadczeń, zgodnie, z którą opłatę wnosi się za konkretne świadczenia przekraczające podstawę programową i w relacji do konkretnych kosztów świadczenia usług, wykraczających poza podstawę programową wychowania przedszkolnego. Omawiane przepisy ustawy o systemie oświaty nie stanowią podstawy prawnej dla ustalenia przez radę ogólnej opłaty, która odnosiłaby się jednakowo do wszystkich dostępnych w przedszkolu świadczeń, bez względu na ich różnicowanie, indywidualne cechy i różną wartość. Niedopuszczalnym jest konieczność uiszczenia całej opłaty w wysokości określonej przez Radę, a tym samym pozbawienie możliwości zwrotu opłaty w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu i jego faktycznego nieskorzystania w tym czasie z danego rodzaju świadczeń. Brak świadczenia ze strony gminy (przedszkola) i konieczność poniesienia opłaty przez rodziców (opiekunów) dzieci, uczęszczających do przedszkola, lecz nieobecnych w tym czasie, narusza zasadę ekwiwalentności świadczeń.

Należy zaznaczyć, że podobne stanowisko zajmuje judykatura. Wojewódzki Sąd Administracyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 21 maja 2008r. (sygn. IV SA/Wr 150/08) orzekł że: „Przyjęcie jednej tylko, a przy tym sztywnej opłaty zmusza w istocie do ponoszenia wyznaczonej opłaty w każdym przypadku, niezależnie od rozmiaru (czasu korzystania) i charakteru dodatkowych usług opiekuńczo-wychowawczych świadczonych przez konkretne przedszkole publiczne funkcjonujące w mieście”. Tezę tę potwierdza także wyrok z dnia 7 maja 2008r. (sygn. III SA/Wr 149/08), w którym WSA we Wrocławiu przyjął, że: „W zakresie kompetencyjnym wynikającym wprost z art. 14 ust. 5 ustawy o systemie oświaty nie mieści się prawo do decydowania kiedy opłaty za świadczenia przekraczające podstawy programowe nie podlegają zwrotowi w przypadku nieobecności dziecka w przedszkolu. Rodzice są bowiem zobowiązani do ponoszenia opłaty, za te świadczenia, z których korzystają ich dzieci, a kryterium różnicowania czy opłata jest pobierana, czy nie powinien być fakt skorzystania lub nieskorzystania przez dziecko ze świadczeń”.

Wziąwszy powyższe pod uwagę organ nadzoru stwierdza nieważność ust. 3 § 11 załącznika nr 2 do uchwały Rady Gminy Baranów nr XXXVI/194/2010, z powodu istotnego naruszenia prawa, co na mocy art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym skutkuje wstrzymaniem jego wykonania ex lege z dniem doręczenia rozstrzygnięcia.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze Gminie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od daty doręczenia, wnoszona za pośrednictwem organu, który skarżone orzeczenie wydał.

Wojewoda Mazowiecki:
Jacek Kozłowski